

Stichting De Hoeksche School,
openbaar primair en voortgezet onderwijs
Hoeksche Waard

**Regeling melden vermoeden
van een misstand
(‘Klokkenluidersregeling’)**

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - a. *stichting*: Stichting De Hoeksche School, openbaar primair en voortgezet onderwijs Hoeksche Waard
 - b. *Raad van Toezicht*: het toezichthoudend orgaan van de stichting
 - c. *bestuur*: het College van Bestuur van de stichting
 - d. *werknemer*: de natuurlijke persoon die op basis van een arbeidsovereenkomst werkzaam is ten behoeve van de stichting en voorts op basis van een andere met een dienstbetrekking gelijk te stellen rechtsverhouding bij de stichting werkzaam is, waaronder in ieder geval wordt begrepen een uitzendkracht, gedetacheerde of stagiaire;
 - e. *leerling*: hij/zij die als zodanig is ingeschreven aan een van de onder de stichting ressorterende scholen;
 - f. *ouder*: de ouder, voogd of verzorger (wettelijk vertegenwoordiger) van de onder e bedoelde leerling;
 - g. *melder*: de werknemer, leerling of ouder die een vermoeden van een misstand meldt overeenkomstig hoofdstuk 4;
 - h. *melding*: de melding van een vermoeden van een misstand door de melder;
 - i. *vertrouwenspersoon integriteit*: de vertrouwenspersoon bedoeld in hoofdstuk 3;
 - j. *vermoeden van een misstand*: een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van een:
 - (dreigende) schending van wettelijke voorschriften of (beleids)regels;
 - (dreigend) gevaar voor de (volks)gezondheid, de veiligheid of het milieu;
 - (dreigende) verspilling van overheidsgeld;
 - (dreiging van) bewust onjuist informeren van publieke organen;
 - (dreigend) onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten bij de onder a bedoelde instelling, die het goed functioneren van de instelling en/of het verzorgde onderwijs in het geding brengt;
 - (dreiging van) het vernietigen of manipuleren van informatie over voornoemde feiten;
 - k. *(G)MR*: de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad bedoeld in de artikelen 3 en 4 van de Wet medezeggenschap op scholen. De stichting kent een GMR primair onderwijs en een GMR voortgezet onderwijs.
2. Tenzij het tegendeel blijkt wordt in deze regeling onder werknemer mede begrepen: de voormalige werknemer van wie de dienstbetrekking of andere rechtsverhouding op het tijdstip van melden niet langer dan twee jaar geleden formeel is geëindigd.
3. Deze regeling is niet bedoeld voor:
 - klachten van persoonlijke aard van een melder;
 - klachten waarin andere regelgeving voorziet;
4. De melder die melding maakt van (een vermoeden van) een misstand dient niet uit persoonlijk gewin te handelen.

Hoofdstuk 2 Rechtsbescherming melder

Artikel 2

1. a. Ten aanzien van de melder wordt vanwege het te goeder trouw melden van een vermoeden van een misstand geen besluit met nadelige gevolgen voor zijn (rechts)positie genomen.
 - b. Het bestuur of, in het geval van artikel 4, derde lid, de Raad van Toezicht zorgt ervoor dat de melder ook niet op andere wijze door de melding bij het uitoefenen van zijn functie nadelige gevolgen ondervindt.
2. Onder besluit als bedoeld in lid 1 wordt in ieder geval verstaan een besluit dat strekt tot:
 - a. het treffen van een ordemaatregel;
 - b. het treffen van een disciplinaire maatregel;
 - c. het tussentijds beëindigen of niet verlengen van een tijdelijk(e) aanstelling/dienstverband;
 - d. het niet omzetten van een tijdelijk(e) aanstelling/dienstverband in één voor onbepaalde tijd;

- e. het verplaatsen of overplaatsen of het weigeren van een verzoek daartoe;
 - f. het onthouden van (een periodieke) salarisverhoging;
 - g. het (direct of indirect) onthouden van promotiekansen;
 - h. het afwijzen van een verlofverzoek;
 - i. het verlenen van ontslag anders dan op eigen verzoek.
3. De melder die een melding maakt van een misstand waar hijzelf bewust aan heeft deelgenomen, is niet gevrijwaard van sancties.

Hoofdstuk 3 Aanstelling, taak en rechtsbescherming vertrouwenspersoon integriteit

Artikel 3

1. Het bestuur zorgt met instemming van de (G)MR voor de benoeming van een of meer vertrouwenspersonen integriteit.
2. De vertrouwenspersoon heeft tot taak:
 - a. een (potentiële) melder op verzoek te informeren over de procedure en te adviseren over het doen van een melding;
 - b. een melding op verzoek van de melder op een afgesproken wijze en tijdstip door te geleiden naar het bestuur dan wel, in het geval van artikel 4, derde lid, naar de (voorzitter van de) Raad van Toezicht;
 - c. het bestuur dan wel, in het geval van artikel 4, derde lid, de (voorzitter van de) Raad van Toezicht op verzoek over een melding te informeren en/of te adviseren;
 - d. het bestuur en/of de Raad van Toezicht (gevraagd of ongevraagd) te adviseren over het gevoerde integriteitbeleid.
3. De vertrouwenspersoon maakt de identiteit van de melder niet bekend zonder zijn uitdrukkelijke toestemming. De vertrouwenspersoon heeft een verschoningsrecht.
4. Het in lid 3 bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de (voormalige) vertrouwenspersoon waar het de uitoefening van zijn/haar taak op basis van deze regeling betreft.

Hoofdstuk 4 Interne procedure voor het melden van een (vermoede) misstand.

Artikel 4

1. De melder doet zijn melding in beginsel bij het bestuur. De melder kan gelijktijdig ook een melding doen aan zijn leidinggevende.
2. Indien het bestuur bij de melding is betrokken doet de melder zijn melding bij de (voorzitter) van de Raad van Toezicht. In dat geval zijn de bepalingen uit dit hoofdstuk van overeenkomstige toepassing.
3. De melder kan zijn melding volgens artikel 3 tweede lid onder c ook via een vertrouwenspersoon bij het bestuur of de (voorzitter) van de Raad van Toezicht doen indien het voor de melder onwenselijk is zich rechtstreeks tot het bestuur of de Raad van Toezicht te wenden.
4. Een anonieme melding wordt niet in behandeling genomen.
5. Een melding kan niet in de plaats treden van een wettelijke verplichting tot het doen van aangifte van strafbare feiten.

Artikel 5

Indien de werknemer niet meer werkzaam is bij de stichting waarop de melding betrekking heeft, doet hij de melding binnen twee jaar na het formeel eindigen van zijn dienstverband of andere rechtsverhouding met de stichting.

Artikel 6

De personen die betrokken zijn bij de behandeling van een melding gaan, indien en voor zover deze bekend is, op behoorlijke en zorgvuldige wijze met de identiteit van de melder om.

Artikel 7

1. Het bestuur:
 - a. bevestigt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twee weken na ontvangst daarvan, schriftelijk de melding aan de melder of indien de melding ingevolge artikel 4 lid 3 (vertrouwelijk) bij de vertrouwenspersoon is gedaan, aan de vertrouwenspersoon;

- b. informeert de persoon/personen op wie het vermoeden van een misstand betrekking heeft over de ontvangst van de melding, tenzij daardoor een onderzoeksbelang kan worden geschaad of artikel 8, vierde lid, wordt toegepast;
 - c. zorgt ingeval van het kennis dragen van de identiteit van de melder ervoor dat die niet verder bekend wordt dan noodzakelijk is voor het onderzoek en de behandeling van de melding.
2. Indien het bestuur de ontvangst van de melding aan de vertrouwenspersoon heeft bericht, stuurt deze de ontvangstbevestiging door aan de melder.
 3. Het bestuur informeert tevens de (voorzitter van de) Raad van Toezicht over de melding en de (voorgenomen) wijze van afhandelen daarvan.

Artikel 8

1. Het bestuur stelt zo spoedig mogelijk een onderzoek in naar de melding. Het bestuur kan hierbij advies vragen aan de vertrouwenspersoon.
2. Het onderzoek wordt niet verricht door een persoon die mogelijk betrokken is (geweest) bij de vermoede misstand of daar anderszins belang bij heeft.
3. Het bestuur kan het onderzoek en de verdere behandeling van de melding in ieder geval achterwege laten als:
 - a. geen sprake is van een vermoeden van een misstand als bedoeld in artikel 1, eerste lid onder j;
 - b. de melding niet is gedaan binnen de in artikel 1, tweede lid, en artikel 5 genoemde termijn van twee jaar;
 - c. de melding kennelijk onredelijk laat is gedaan.
4. Het bestuur bericht het achterwege laten van een onderzoek en verdere behandeling van de melding met vermelding van redenen zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twee weken na de ontvangstbevestiging, schriftelijk aan de melder of de vertrouwenspersoon.
5. Indien de vertrouwenspersoon het bericht ontvangt, stuurt deze het door aan de melder.

Artikel 9

1. Het bestuur bericht de melder of de vertrouwenspersoon zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twaalf weken na ontvangst van de melding, schriftelijk en gemotiveerd over de bevindingen van het onderzoek, het oordeel daarover en de eventuele gevolgen die daaraan worden verbonden. Het bestuur informeert ook de Raad van Toezicht.
2. Indien niet binnen twaalf weken toepassing kan worden gegeven aan het eerste lid, stelt het bestuur de melder of de vertrouwenspersoon daarvan vóór afloop van deze termijn schriftelijk en met vermelding van redenen op de hoogte. Daarbij wordt de termijn aangegeven waarbinnen de melder of de vertrouwenspersoon het in lid 1 bedoelde bericht zal ontvangen.
3. Indien de vertrouwenspersoon het in lid 1 of 2 bedoelde bericht ontvangt, stuurt deze het door aan de melder.
4. De persoon/personen op wie de melding betrekking heeft ontvangen het in lid 1 of 2 bedoelde bericht ook, tenzij daardoor een onderzoeksbelang kan worden geschaad.

Hoofdstuk 5 Informatievoorziening belanghebbenden

Artikel 10

1. Het bestuur draagt zorg dat deze regeling voor een ieder ter inzage wordt gelegd op iedere school en dat deze wordt gepubliceerd op de website van Stichting De Hoeksche School.
2. Het bestuur draagt zorg dat aan iedere belanghebbende die daarom verzoekt informatie uit of over deze regeling dan wel nadere toelichting op deze regeling wordt verstrekt.

Hoofdstuk 6 Slotbepalingen

Artikel 11

In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het bestuur.

Artikel 12

Deze regeling wordt door het bestuur met instemming van de Raad van Toezicht en de (G)MR vastgesteld en

treedt in werking op de eerste dag volgend op de dag dat deze is vastgesteld.

Artikel 13

Deze regeling kan worden aangehaald als: "Meldingsregeling vermoeden van misstand Stichting De Hoeksche School".

Algemene toelichting

Termgebruik

Vaak wordt voor een regeling voor het melden van een vermoede misstand onterecht de term “klokkenluidersregeling” gebruikt. De regeling is juist gericht is op het voorkomen dat extern “de klokken worden geluid”. Het bestuur van de stichting (of de Raad van Toezicht) krijgt de gelegenheid om een mogelijke misstand intern aan te pakken en op te lossen. De regeling biedt daarvoor een heldere en veilige procedure, zodat (te goeder trouw) afgegeven signalen over mogelijke misstanden op een adequate manier kunnen worden behandeld.

Ouders en leerlingen

Ook ouders en leerlingen kunnen van de regeling gebruik maken. Zo hebben alle direct betrokkenen bij de school de mogelijkheid om een (vermoeden van een) misstand met behulp van deze regeling te melden. Leerlingen en vooral ook ouders zijn steeds intensiever bij (het functioneren van) de school betrokken en zullen daarom ook steeds meer waarnemen wat er binnen de school gebeurt. Om die reden is er voor gekozen hen binnen het kader van deze regeling zoveel mogelijk een gelijkwaardige positie te geven. Ouders en leerlingen kunnen deze regeling natuurlijk niet gebruiken voor individuele klachten van persoonlijke aard. Daarvoor staan andere middelen ter beschikking.

Zelfreinigend vermogen

Het is de primaire verantwoordelijkheid van het bestuur om de melding serieus te (laten) onderzoeken en zo nodig passende maatregelen te treffen om een geconstateerde misstand op te heffen en voorzieningen te treffen om herhaling te voorkomen. Op die manier kan de stichting invulling geven aan het “zelfreinigend vermogen” van de organisatie.

Meerwaarde

Een heldere procedure voor het melden van vermoede misstanden draagt bij aan een transparante, zorgvuldige en integere organisatiecultuur. Ook ondersteunt de regeling een open communicatie over normen en waarden in schoolsituaties en het voorkomen van praktijken die schadelijk kunnen zijn voor (een onderdeel van) de stichting en de sector.

Tot slot draagt een meldingsregeling bij aan het (beter) functioneren van (een onderdeel van) de stichting en de sector, en is het een onderdeel van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Veilig

Het beschikken over een heldere procedure maakt duidelijk dat het melden van een vermoede misstand veilig kan gebeuren en dat de behandeling ervan in goede banen wordt geleid.

De werknemer die te goeder trouw en volgens de voorgeschreven procedure een melding doet, mag ervan uitgaan dat hij zich als een goede werknemer gedraagt, bescherming geniet en geen nadelige gevolgen van zijn melding ondervindt. Dit geldt eveneens voor ouders en leerlingen die een melding doen. Ook geldt de bescherming voor de vertrouwenspersoon integriteit die door de stichting is aangesteld.

Rechtspositionele en beleidszaken

De regeling geldt niet voor het oplossen van persoonlijke (rechtspositionele) conflicten of klachten van een werknemer op het gebied van zijn functie, takenpakket, arbeidsomstandigheden en loopbaanontwikkeling of de wijze waarop hij door (personen binnen) de school wordt bejegend.

Daarvoor gelden andere rechtspositionele of klachtenprocedures.

Ook is de regeling niet bedoeld voor het aankaarten of ter discussie stellen van beleidskeuzes van het schoolbestuur waarmee iemand zich niet kan verenigen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1,d: werknemer

Een ruime opvatting van goed werkgeverschap rechtvaardigt dat ook voor personen die in een andere arbeidsrelatie bij de werkgever werkzaam zijn (geweest) de mogelijkheid bestaat om met gebruikmaking van de in deze regeling opgenomen procedure een vermoeden van een misstand te melden.

Hierbij worden personen bedoeld die niet als werknemer gedurende een bepaalde periode bij de werkgever werkzaam zijn (geweest). Daarbij kan gedacht worden aan een ingeleende uitzendkracht, een gedetacheerde werknemer, een ingehuurde zelfstandige zonder personeel (zzp-er) of een stagiair.

Gezien het ontbreken van een gewone arbeidsverhouding van deze personen met de werkgever is de in hoofdstuk 2 opgenomen beschermingsbepaling logischerwijs niet op hen van toepassing.

Waar hierna wordt gesproken over werknemer kunnen daaronder, tenzij anders vermeld, ook de zojuist bedoelde personen worden begrepen.

Artikel 1, j: vermoeden van een misstand

Uit het gebruik van het woord 'misstand', dat gelijk staat aan 'wantoestand' of 'maatschappelijk onrecht', vloeit voort dat het moet gaan om schendingen (situaties, omstandigheden, handelingen, gebeurtenissen) die op zichzelf genomen of in onderlinge samenhang met elkaar van voldoende zwaarte en ernst zijn om als een misstand bestempeld te kunnen worden.

Dit betekent dat de regeling niet is bedoeld voor allerlei (vermoedens van) schendingen, gebreken of onregelmatigheden van duidelijk lichte of geringe aard. In dat geval wordt de melding wegens duidelijk te weinig gewicht niet in behandeling genomen.

Overigens wil dat niet zeggen dat zulke meldingen niet moeten worden aangekaart en bespreekbaar gemaakt. Ook dergelijke meldingen behoren door het bestuur serieus en adequaat te worden opgepakt. Daarvoor is alleen deze regeling niet bedoeld.

Het vermoeden moet daarnaast op redelijke gronden zijn gebaseerd. Indien niet op grond van eigen waarneming of informatie aannemelijk kan worden gemaakt dat sprake is van een vermoede 'misstand', wordt de melding wegens het duidelijk ongegrond zijn niet in behandeling genomen.

Het begrip 'misstand' wordt omschreven met behulp van verschillende criteria. Een nog verdere, meer gedetailleerde omschrijving is achterwege gelaten om niet op voorhand inhoudelijke drempels op te werpen. Een 'schending van een wettelijk voorschrift' kan betekenen dat een strafbaar feit is begaan. In dat geval kan, afhankelijk van de aard en ernst hiervan, sprake zijn van een plicht (artikel 160 Wetboek van Strafvordering) of een bevoegdheid (artikel 161 Wetboek van Strafvordering) tot het doen van aangifte bij de politie of het openbaar ministerie.

Indien een melder tevens aangifte heeft gedaan of van plan is dit te doen, moet deze dit bij de melding aangeven.

In beginsel mag de melder bij een interne melding ervan uitgaan dat het bestuur aangifte doet, indien daartoe aanleiding bestaat.

Het door het bestuur (doen) verrichten van een intern onderzoek in het kader van deze regeling mag een eventueel justitieel onderzoek niet (ver)hinderen.

Het criterium 'een gevaar voor de gezondheid, de veiligheid of het milieu' kan op zichzelf staan, en dit gevaar hoeft niet het gevolg te zijn van het schenden van een wettelijk voorschrift of van een onbehoorlijke manier van handelen of nalaten. Te denken valt bijvoorbeeld aan een tekortschieten in het uitoefenen van controle of inspectie, waardoor een gevaarlijke situatie aanwezig is of kan ontstaan, dan wel het bewust achterhouden van informatie of het misleiden van derden hieromtrent.

Bij een 'onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten' kan het om allerlei zaken gaan. Het gaat uitdrukkelijk niet om eventuele tekortkomingen van een werknemer in de primaire functie-uitoefening. Dat moet langs andere (rechtspositionele) wegen worden aangepakt c.q. opgelost. Het handelt hier om een wijze van functioneren waardoor het belang van (een onderdeel van) de stichting of de sector wordt geraakt en de integriteit daarvan in het geding wordt gebracht.

Te denken valt bijvoorbeeld aan frauduleuze handelingen (deze kunnen ook een strafbaar feit inhouden) of het achterhouden van belangrijke informatie dan wel het bewust verstrekken van verkeerde informatie.

Artikel 1 lid 2: voormalige werknemer

Ook de werknemer die niet meer bij de werkgever werkzaam is kan nog een melding doen, mits dat gebeurt binnen twee jaar na het einde van de dienstbetrekking. De ervaring wijst uit dat, ook al is er binnen een organisatie sprake van een (streven naar een) open en transparante cultuur, een werknemer na zijn vertrek uit een organisatie mogelijk eerder vrijuit spreekt over tijdens zijn dienstbetrekking waargenomen zaken en opgedane ervaringen.

Artikel 2

De werknemer die te goeder trouw en conform de regeling een melding doet, mag hiervan geen nadeel ondervinden. Dit geldt eveneens voor een ouder of leerling. Het is aan het bestuur (of eventueel de Raad van Toezicht) om dit te bewaken.

De bescherming van de werknemer heeft zowel betrekking op diens rechtspositie, als op diens functie-uitoefening, arbeidsomstandigheden, loopbaanontwikkeling en bejegening binnen de organisatie van werkgever.

In het tweede lid van artikel 2 wordt wat betreft de rechtspositie een aantal besluiten genoemd die in ieder geval onder de werking van de beschermingsbepaling vallen. Dit is geen volledige opsomming.

Voorts betekent dit niet in dat een dergelijk besluit helemaal niet meer ten aanzien van een werknemer kan worden genomen. Alleen mag dat niet gebeuren alleen of mede omdat de werknemer te goeder trouw een melding heeft gedaan.

Behalve in zijn rechtspositie mag de werknemer ook niet op een andere wijze van zijn melding nadelige gevolgen ondervinden. Bijvoorbeeld op het gebied van onheuse bejegening binnen de organisatie van werkgever. Ook in dat geval mag van het bestuur (of eventueel de Raad van Toezicht) worden verwacht dat daartegen corrigerend wordt opgetreden. Een dergelijk optreden vloeit ook voort uit het beginsel van goed werkgeverschap.

Daarnaast vloeit uit de arbeidsomstandighedenwetgeving voor de werkgever de verplichting voort een beleid te voeren gericht op het voorkomen dan wel beperken van psychosociale arbeidsbelasting van werknemers. Hieronder worden factoren verstaan als (seksuele) intimidatie, agressie en geweld, pesten en werkdruk in de arbeidssituatie, die bij de werknemer stress teweegbrengen.

Hoofdstuk 3: Aanstelling, taak en rechtsbescherming vertrouwenspersoon integriteit

Een effectief integriteitbeleid bestaat uit het toepassen van een aantal instrumenten, waarvan de vertrouwenspersoon integriteit er één is.

De werkgever moet volgens artikel 3, eerste lid, over een of meer vertrouwenspersonen beschikken. De vertrouwenspersoon kan een belangrijke rol vervullen in het proces van integriteitbewustwording, advisering en het voorkomen en tegengaan van integriteitbreuken. De vertrouwenspersoon fungeert als klankbord, adviseur en als meldpunt.

In artikel 3, tweede lid onder a, b en c, staat de kerntaak van de vertrouwenspersoon beschreven.

Daarnaast kan de vertrouwenspersoon het bestuur of de Raad van Toezicht over vermoedens van misstanden informeren en/of adviseren, zowel in een individueel concreet geval alsook in algemene zin.

Een (potentiële) melder die een vermoeden van een misstand vertrouwelijk wil melden kan zich tot de vertrouwenspersoon wenden die de melding doorgeleidt naar het bestuur of eventueel de (voorzitter van de) Raad van Toezicht zonder de identiteit van de melder bekend te maken, tenzij deze daar toestemming voor geeft (zie artikel 3, derde lid). Het bestuur of de Raad van Toezicht mag geen druk op de vertrouwenspersoon uitoefenen om de identiteit van de melder bekend te maken (verschoningsrecht).

De vertrouwenspersoon is bekend bij en geniet het vertrouwen van het personeel. Daarnaast heeft de vertrouwenspersoon voldoende "slagkracht" richting het bestuur of de Raad van Toezicht. De vertrouwenspersoon bewaart een "professionele" afstand tot zowel de melder als het bestuur of de Raad van Toezicht.

De vertrouwenspersoon kan zowel vanuit de organisatie afkomstig zijn als een externe persoon betreffen.

De vertrouwenspersoon is bekend met de stichting ten behoeve waarvan hij in die functie is benoemd.

Het benoemen van de vertrouwenspersoon in overleg met de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad (G)MR draagt bij aan het draagvlak bij alle betrokkenen.

In artikel 3, vierde lid, is geregeld dat de beschermingsbepaling eveneens geldt voor de (voormalige) vertrouwenspersoon.

Artikel 4

De melder meldt het vermoeden van een misstand in beginsel bij het bestuur. Het bestuur moet op grond van zijn functie op de hoogte zijn van eventuele misstanden binnen de organisatie. Het bestuur is immers primair aangewezen om waar nodig orde op zaken te stellen en maatregelen te treffen.

Indien het bestuur eventueel bij de melding is betrokken, kan de melder de vermoede misstand bij de (voorzitter van de) Raad van Toezicht melden en is hoofdstuk 4 van overeenkomstige toepassing.

Indien de melder niet bij het bestuur of de (voorzitter van de) Raad van Toezicht wil melden, kan hij zijn melding bij de vertrouwenspersoon doen.

In dat geval meldt de vertrouwenspersoon de melding bij het bestuur of de (voorzitter van de) Raad van Toezicht zonder de identiteit van de melder bekend te maken.

De melder moet uitdrukkelijk toestemming geven indien de vertrouwenspersoon zijn identiteit bekend zou willen maken. Het bestuur noch andere personen betrokken bij de stichting mogen de vertrouwenspersoon onder druk zetten om de identiteit van de melder vrij te geven.

De vertrouwelijkheid van de identiteit van de melder kan overigens niet in alle gevallen worden gegarandeerd. Daarvan is bijvoorbeeld sprake indien een strafrechtelijk onderzoek moet worden ingesteld. In dat geval moet de melder aan het openbaar ministerie (OM) de noodzakelijke informatie verschaffen. Daarnaast zal bij het vermoeden van ernstige strafbare feiten sprake kunnen zijn van een aangifteplicht.

Verder kan het zich voordoen dat bij een intern onderzoek naar de vermoede misstand uit de aard en inhoud daarvan kan worden afgeleid van wie de melding waarschijnlijk afkomstig is.

Het is daarom raadzaam dat de vertrouwenspersoon in het gesprek met een (potentiële) melder aangeeft dat de vertrouwelijkheid niet altijd gewaarborgd kan worden.

Deze regeling voorziet niet in de mogelijkheid van anoniem melden. Een dergelijke mogelijkheid verdraagt zich niet met het streven naar transparantie en integriteit binnen organisaties. Voorts werkt die mogelijkheid het risico van het ontstaan van een onwenselijke “klikcultuur” in de hand.

Indien een melder informatie over een mogelijk (ernstig) strafbaar feit (misdrijf) of een (ernstige) integriteitschending anoniem wil melden, kan deze dit doen bij de landelijke Stichting Meld Misdaad Anoniem, meestal meldpunt M genoemd.

Dit kan alleen telefonisch. Meldpunt M is geen politielijn en hier kan ook niet rechtstreeks aangifte worden gedaan. Meldpunt M neemt de informatie telefonisch in ontvangst, beoordeelt deze en geeft de gemelde informatie zo nodig ter verdere behandeling door aan de politie, het openbaar ministerie of een (bijzondere) opsporingsdienst (bijv. rijksrecherche, fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst, etc.).

Het vijfde lid geeft aan dat een melding niet de verantwoordelijkheid wegneemt tot het doen van aangifte, indien sprake is van (ernstige) strafbare feiten.

Artikel 5

Voor de melder geldt geen termijn waarbinnen hij de melding moet doen. Wel geeft artikel 8, derde lid onder c aan dat kan worden afgezien van het behandelen van een melding, indien deze kennelijk onredelijk laat wordt gedaan. Wanneer daarvan sprake is hangt af van de beoordeling van de specifieke omstandigheden van het geval.

Voor het kunnen doen van een melding door een voormalige werknemer geldt een (maximale) periode van twee jaar na de datum waarop diens dienstverband bij de werkgever is geëindigd. Dit is een fatale termijn (zie artikel 8, derde lid onder b). Reden voor het in de tijd begrenzen van deze extra mogelijkheid tot melden voor de voormalige werknemer is ondermeer dat na verloop van tijd problemen ontstaan rond de bewijsvoering.

Artikel 6

Als de melding is gedaan moet dit en moeten eventuele anderen die bij het onderzoek naar de vermoede misstand worden betrokken eveneens zorgvuldig met de identiteit van de melder omgaan. Zij moeten ervoor zorg dragen dat die identiteit niet breder bekend wordt dan voor het onderzoek strikt noodzakelijk is.

Artikel 7

Primair zendt het bestuur een ontvangstbevestiging aan de melder die het vermoeden van een misstand heeft gemeld (eerste lid, onder a).

Indien de melding vertrouwelijk is gedaan, wordt de ontvangstbevestiging aan de vertrouwenspersoon toegezonden en stuurt die de bevestiging door aan de melder (eerste lid, onder a, en tweede lid). Van het informeren van de in het eerste lid onder b bedoelde personen kan bijvoorbeeld worden afgezien als daardoor het risico bestaat dat bewijsmateriaal wordt vernietigd. Dit geldt ook als vrijwel direct duidelijk is dat de melding wegens een in artikel 8, vierde lid, vermelde reden niet in behandeling wordt genomen. Deze uitzondering is ook in enkele andere artikelen opgenomen en geldt voor alle procedurele mededelingen aan bedoelde personen. Op het bestuur rust een zorgplicht om te bewaken dat de identiteit van de melder binnen de organisatie niet verder bekend wordt gemaakt dan voor het behandelen van de melding strikt nodig is (eerste lid, onder c). De (voorzitter van de) Raad van Toezicht moet door het bestuur over meldingen van vermoedens van misstanden binnen de organisatie op de hoogte worden gesteld (derde lid). Het is aan de Raad van Toezicht te bepalen hoe deze over het verdere behandelingstraject wenst te worden geïnformeerd.

Artikel 8

Het bestuur moet een melding van een vermoeden van een misstand serieus nemen. Dit betekent dat het bestuur zo spoedig mogelijk een onderzoek moet starten naar de vermoede misstand. Het is aan het bestuur te bepalen op welk niveau, door wie en hoe het onderzoek wordt uitgevoerd. De aard, ernst en omvang van de vermoede misstand, de plaats in de organisatie en de daarbij betrokkenen, evenals de voor het onderzoek benodigde expertise, zijn hiervoor relevante factoren.

Ter voorkoming van vooringenomenheid, beïnvloeding of de schijn van belangenverstrengeling mag het onderzoek niet worden gedaan door degenen die mogelijk bij de vermoede misstand betrokken zijn (geweest). Van het instellen van een onderzoek kan worden afgezien indien:

- geen sprake is van een vermoeden van een misstand als bedoeld in artikel 1, eerste lid onder j (bijvoorbeeld de melding betreft in feite een arbeidsconflict);
- bij de melding niet de juiste procedure is gevolgd;
- de melding niet binnen de in artikel 5 genoemde termijn van twee jaar is gedaan;
- de melding betrekking heeft op een kwestie uit het verre verleden (derde lid, onder c).

Het bestuur bericht het achterwege laten van het onderzoek en de verdere behandeling zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twee weken na de ontvangstbevestiging, schriftelijk en gemotiveerd aan de melder of bij een vertrouwelijke melding aan de vertrouwenspersoon, die dit bericht doorstuurt aan de melder (vierde en vijfde lid).

Ook gedurende het onderzoek kunnen nog feiten of omstandigheden naar boven komen die alsnog ertoe leiden dat de melding niet-ontvankelijk wordt gevonden of dat van verdere behandeling wordt afgezien.

Artikel 9

De melder die bij het bestuur een vermoeden van een misstand heeft gemeld, heeft er recht op om binnen een redelijke termijn van het bestuur uitsluitsel te krijgen over hoe met zijn melding is omgegaan, of er maatregelen zijn of worden getroffen en zo ja welke maatregelen dat zijn.

Wat een redelijke termijn is hangt, ook ingeval van verlenging (tweede lid), af van de aard, omvang en complexiteit van de melding en het onderzoek.

Uitgangspunt is dat het bestuur de melder, of bij een vertrouwelijke melding de vertrouwenspersoon, binnen twaalf weken na ontvangst van de melding informeert (eerste lid). De vertrouwenspersoon stuurt de ontvangen informatie door aan de melder (derde lid).

Het informeren van degene(n) op wie de melding betrekking heeft, kan bijvoorbeeld achterwege worden gelaten indien de melding aanleiding geeft tot aangifte bij het openbaar ministerie (OM) en voorkomen moet worden dat bewijsmateriaal verdwijnt (vierde lid).

Het bestuur stelt tevens de (voorzitter van de) toezichthouder in kennis van zijn standpunt.